

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Чикаренко І. А.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Організаційно-правові засади соціального забезпечення в Україні»

Галузь знань	23 «Соціальна робота»
Спеціальність	231 «Соціальна робота»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	11, 12 чверті, 6-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: к.держ.упр., доц. Шумляєва І.Д.

Пролонговано: на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____) 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____) 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади соціального забезпечення в Україні» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої-професійної програми «Соціальна та молодіжна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 17 с.

Розробник:

к. держ. упр., доц. Шумляєва І. Д.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки аспірантів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії	10
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	13
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Організаційно-правові засади соціального забезпечення в Україні» – формування у здобувачів вищої освіти комплексу компетентностей стосовно організаційних аспектів та правового регулювання відносин, які виникають у сфері соціального забезпечення, а також їх видових особливостей відповідно до чинного законодавства.

Реалізація цієї мети потребує трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ДРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	Зміст
ДРН 1	Продемонструвати <i>розуміння</i> сутності соціального забезпечення та специфіки його організаційно-правових засад; принципів, джерел та правовідносин у сфері соціального забезпечення; характеру та специфіки регулювання відносин у сфері соціального забезпечення; <i>знання</i> термінології, яка стосується організаційно-правових засад соціального забезпечення
ДРН 2	Продемонструвати <i>знання</i> ключових положень та характерних особливостей вітчизняного законодавства щодо відносин, які виникають у сфері соціального забезпечення; <i>розуміння</i> концептуальних засад і сучасних підходів до становлення і розвитку соціального забезпечення в Україні, а також відображення його основних положень у структурі нормативно-правових актів
ДРН 3	Продемонструвати <i>здатність</i> орієнтуватися в системі нормативно-правових актів України соціального спрямування, <i>вміння оцінювати та аналізувати</i> норми, які стосуються видів і форм соціального забезпечення
ДРН 4	Продемонструвати здатність складати судження (<i>синтез</i>) про організаційно-правові аспекти сфери соціального забезпечення; здатність до критичного <i>аналізу</i> змістовного наповнення законодавства, що стосується видів і форм соціального забезпечення
ДРН 5	Продемонструвати здатність на основі <i>аналізу та систематизації</i> норм щодо соціального забезпечення і практики їх реалізації формулювати й <i>обґрунтовувати</i> пропозиції щодо покращення організаційно-правового забезпечення відносин соціальної сфери
ДРН 6	Продемонструвати <i>навички</i> підготовки публічної презентації розроблених пропозицій та рекомендацій стосовно вдосконалення організаційно-правових засад соціального забезпечення в Україні

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б1 Соціальна політика	– продемонструвати <i>знання</i> : теоретичних основ соціальної політики, основних етапів її розвитку, нормативно-правових актів, що визначають сферу її діяльності, основних принципів та напрямів здійснення соціальної політики та соціального захисту населення України в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку; – продемонструвати <i>розуміння</i> завдань, обов'язків та функцій ключових суб'єктів соціальної політики та сутності моделей соціальної політики;

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	<ul style="list-style-type: none"> – продемонструвати <i>знання</i> сутності та видів соціального страхування як форми соціального захисту населення в Україні та вміння теоретично аргументувати основні пріоритети системи соціального страхування; – продемонструвати <i>здатність</i> аналізувати основні проблеми, які існують у процесі реалізації завдань соціальної політики та розробляти конкретні пропозиції на шляху до їх вирішення; – продемонструвати <i>вміння</i> критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни щодо різних категорій громадян на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях; – продемонструвати <i>знання</i> чинного законодавства щодо пенсійного забезпечення населення України та вміння аналізувати та узагальнювати основні тенденції пенсійної реформи в Україні; – продемонструвати <i>вміння</i> визначати пріоритетні напрями соціальної політики в Україні з метою дотримання прав і законних інтересів громадян; – продемонструвати <i>знання</i> та практичні <i>навички</i> щодо оцінювання основних інструментів формування вітчизняної соціальної політики; – продемонструвати <i>здатність</i> аналізувати основні причини виникнення загроз соціальній безпеці сучасної української держави; <i>вміння</i> розробляти конкретні пропозиції, що будуть протидіяти цьому явищу.
Б5 Основи соціальної роботи	<ul style="list-style-type: none"> – <i>інтегрувати</i> теоретичні знання та практичний досвід щодо побудови структури соціальної роботи, сутності соціальної роботи як професії, теорії та моделей соціальної роботи, сучасних підходів до здійснення та розвитку соціальної роботи, організаційно-правових основ соціальної роботи; – <i>обґрунтовувати</i> шляхи подолання проблем, складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки, <i>застосовувати знання</i> суб'єктів та об'єктів, методів, форм та технологій соціальної роботи, загальних засад індивідуальної, групової соціальної роботи; – <i>приймати</i> професійні рішення у соціальній сфері, розробляти плани, програми заходів <i>на основі знань</i> мети, завдань, напрямів, пріоритетів, складових соціальної роботи, професійних цінностей соціальної роботи, системи публічного управління та адміністрування у соціальній сфері, функцій соціальних працівників, методів на форм соціальної роботи; – <i>опанувати</i> цифрові технології соціальної роботи та <i>застосовувати</i> інструменти інформаційно-аналітичних систем для розв'язання професійних завдань <i>на основі знань</i> складових інформаційно-аналітичної системи соціальної сфери, досягнень цифрової трансформації соціальної сфери та цифрових технологій соціальної роботи; – <i>приймати</i> практичні рішення для покращення соціального добробуту й соціальної безпеки, <i>організувати</i> надання соціальних послуг, <i>застосовуючи</i> принципи та стандарти соціальної роботи, нормативно-правові засади, методи й форми соціальної роботи, знання про мережу закладів і технології соціальної роботи; – <i>інтерпретувати</i> професійні вимоги до соціального працівника, пояснювати значення професійних цінностей та принципів соціальної роботи; – <i>застосовувати</i> знання загальних і спеціальних технологій соціальної роботи у практичних ситуаціях; – <i>виявляти</i> проблеми етичного вибору та <i>визначати</i> шляхи їх розв'язання, <i>аналізувати</i> стандарти і законодавчі основи соціальної роботи, цінності й принципи соціальної роботи та основи супервізії.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	54	17	37	4	55
практичні	66	34	32	6	55
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	51	69	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	54
ДРН 1 ДРН 2	Тема 1. Вступ до дисципліни «Організаційно-правові засади соціального забезпечення в Україні»	8
	1.1. Етапи становлення соціального забезпечення в Україні.	
	1.2. Соціальні ризики: поняття і класифікація.	
	1.3. Концепції та моделі соціального забезпечення.	
	1.4. Поняття і структура соціального забезпечення в Україні.	
	1.5. Поняття та види функцій соціального забезпечення	
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3	Тема 2. Правовідносини у сфері соціального забезпечення	10
	2.1. Поняття та ознаки правовідносин у сфері соціального забезпечення.	
	2.2. Види правовідносин у сфері соціального забезпечення.	
	2.3. Підстави виникнення соціально-забезпечувальних правовідносин.	
	2.4. Зміст соціально-забезпечувальних правовідносин.	
	2.5. Строки в регулюванні соціально-забезпечувальних правовідносин.	
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3	Тема 3. Суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення	10
	3.1. Поняття, ознаки та види суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин.	
	3.2. Правовий статус фізичних осіб як суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин.	
	3.3. Правовий статус юридичних осіб як суб'єктів соціально-забезпечувальних правовідносин.	

	3.4. Фізичні особи як отримувачі соціального забезпечення.	
	3.5. Суб'єкти, уповноважені на надання соціального забезпечення.	
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5 ДРН 6	Тема 4. Нормативно-правові акти у сфері соціального забезпечення	8
	4.1. Поняття та особливості нормативно-правових актів у сфері соціального забезпечення.	
	4.2. Конституція України як основне джерело права соціального забезпечення.	
	4.3. Міжнародно-правові акти як джерела права соціального забезпечення.	
	4.4. Закони України та підзаконні нормативно-правові акти у системі джерел права соціального забезпечення.	
	4.5. Акти соціального діалогу як джерела права соціального забезпечення.	
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5 ДРН 6	Тема 5. Право на соціальне забезпечення, гарантії та механізм його здійснення	10
	5.1. Поняття та загальна характеристика права на соціальне забезпечення.	
	5.2. Право на соціальне забезпечення в системі основних прав і свобод людини та громадянина.	
	5.3. Права, що сприяють матеріальному забезпеченню людини в разі втрати чи недостатності трудових доходів.	
	5.4. Право на соціальне забезпечення в міжнародно-правових актах.	
	5.5. Гарантії права на соціальне забезпечення.	
	5.6. Юридичний механізм здійснення права на соціальне забезпечення.	
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5 ДРН 6	Тема 6. Організаційно-правові форми та види соціального забезпечення в Україні	8
	6.1. Поняття та ознаки організаційно-правових форм соціального забезпечення в Україні..	
	6.2. Класифікація та зміст організаційно-правових форм соціального забезпечення.	
	6.4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	
	6.5. Державне соціальне забезпечення.	
	6.6. Недержавне соціальне забезпечення.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	66
ДРН 1 ДРН 2	Тема 1. Вступ до дисципліни «Організаційно-правові засади соціального забезпечення в Україні»	10
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3	Тема 2. Суб'єкти та об'єкти відносин у сфері соціального забезпечення	12
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3	Тема 3. Суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення	12
ДРН 3 ДРН 4	Тема 4. Нормативно-правові акти у сфері соціального забезпечення	10

ДРН 5 ДРН 6		
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5 ДРН 6	Тема 5. Право на соціальне забезпечення, гарантії та механізм його здійснення	12
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5 ДРН 6	Тема 6. Організаційно-правові форми та види соціального забезпечення в Україні	10
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів вищої освіти.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП» (<https://surl.li/kxgjql>).

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії і відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня (для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання/поточне тестування за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача вищої освіти
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного та індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право виконувати контрольну роботу, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня за НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача вищої освіти про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	- збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями рівень умінь/навичок незадовільний	60-64 <60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<ul style="list-style-type: none"> ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<ul style="list-style-type: none"> - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Активованій корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one). Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote. Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle. Підключення до Internet.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Боднарук М.І., Орловський О.Я., Бурка А.В. Право соціального захисту : навч.-метод. посіб. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184 с. URL : https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/pravo-sots.zakhystu-bodnaruk_Orlovsky_Burka_2.pdf.

2. Бориченко К. В., Панченко А. О. Соціальне право : навч.-метод. посіб. Одеса, 2024. 89 с. URL : <https://hdl.handle.net/11300/27468>.

3. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 536 с. URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3300>.

4. Москаленко О. В., Лук'янчиков О. М., Новіков Д. О. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Харків : Юрайт, 2021. 184 с. URL : https://www.researchgate.net/publication/390172424_Social_Security_Law_Pravo_socialn_ogo_zabezpecenna.

5. Право соціального захисту : навч. посіб. для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти галузі знань 08 – Право, спец. 081 – Право [Електронне видання] / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко [та ін.] ; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса : Фенікс, 2024. 202 с. URL : <https://dspace.onua.edu.ua/items/874bc8b8-ff23-4afd-bdb3-29bc0ec69119>.

6. Право соціального забезпечення : навч. посіб. / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко, В. С. Тарасенко, Є. В. Краснов, О. С. Щукін, А. О. Гудзь, О. В. Корнілова; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с. URL : <https://dspace.onua.edu.ua/items/e6d24e7e-2c80-487c-b3aa-5a306c111ffb>.

7. Право соціального забезпечення : підручник / [О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, І. А. Встухова та ін.] ; за заг. ред. О. М. Ярошенка. Харків : Право, 2019. 376 с. URL : https://profbook.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=5142&download_id=1178

8. Соціальне забезпечення в Україні : навч. посібник / [В. П. Мельник, З. Е. Скринник, І. В. Жеребило та ін.] ; за наук. ред. В. П. Мельника, З. Е. Скринник. Вид. друге, доп. і перероб. Електронне видання. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2024. 612 с. URL : https://www.researchgate.net/publication/389739994_Socialne_zabezpecenna_-_navcalnij_posibnik_2indd-22-07-2024.

9. Соціальне забезпечення в Україні : навч. посібник / кол. авторів ; за ред. А. Я. Кузнєцової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с. URL : <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/SOTSIALNE-ZABEZPECHENNYA.pdf>.

10. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 248 с. URL : https://www.fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Utvenko.-Systema-sots.-zabezpechennya-2018.pdf.

Додаткові

1. Актуальні проблеми соціального права в Україні : зб. наук. пр. / за ред. М. І. Іншина, В. І. Щербини, С. Я. Вавженчука ; відпов. ред. І. С. Сахарук. Харків: «Юрайт», 2017. 282 с.

2. Бахновська І. П., Костюк Н. П. Аналіз законодавчого регулювання соціальної підтримки малозабезпеченим сім'ям України в умовах євроінтеграції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 9. С. 243–245. URL: http://lsej.org.ua/9_2022/57.pdf.

3. Безтелесна Л. І., Пивоварчук Л. В. Інституційне забезпечення реалізації соціальних гарантій держави : монографія. Київ : Кондор, 2017. 196 с.

4. Бесчастний В. М., Клемпарський М. М., Назимко О. В. Нариси з міжнародного та зарубіжного трудового права і права соціального забезпечення : монографія / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Харків : Право, 2017. 176 с.

5. Білюга А. Поняття «соціальна гарантія» у контексті сучасної фінансової науки. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1623/1560>.

6. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України : навч. посіб. 5-те вид., перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 448 с.

7. Бондар М. Соціальне забезпечення та соціальний захист в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/976/934>.
8. Бориченко К. В. Юридичний механізм забезпечення права на соціальний захист: проблеми теорії та практики : монографія. Київ : Фенікс, 2019. 552 с.
9. Бурлака О. Сучасний стан правового регулювання соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 2. С. 128–133.
10. Гнатенко К. В. Щодо питання принципів соціального забезпечення *Право і суспільство*. 2018. № 6. Ч. 2. С. 44–49. http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/6_2018/part_2/10.pdf.
11. Гудзь А.О. Недержавне соціальне забезпечення як окрема форма соціального захисту населення в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2021. № 3. С. 78–82.
12. Денисенко К. В., Шамрук Н. Б. Сучасний стан реалізації конституційного права на достатній життєвий рівень. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 178–180. URL: http://lsej.org.ua/6_2022/41.pdf.
13. Клименко А. Сучасний стан правового регулювання соціального забезпечення громадян України. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 6. С. 72–77.
14. Малюга Л. Національні особливості соціального законодавства Федеративної Республіки Німеччина: досвід для України. *Право України*. 2019. № 6. С. 184–197.
15. Мельник О. Я. Міжнародні договори у системі джерел права соціального забезпечення України : автореф. ... канд. юрид. наук, спец. : 12.00.05. Київ : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020. 20 с.
16. Сирота І. М. Право соціального забезпечення та гарантії здійснення соціального захисту. *Юридичний вісник*. 2017. № 2. С. 73–78.
17. Сьомченко В. В., Безнос Я. С. Аналіз впливу євроінтеграції на систему соціального захисту в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 30. С. 599–604. URL : http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/30_2019_ukr/91.pdf.
18. Ткачук В. О. Соціальне забезпечення як передумова подолання бідності та соціальної ізоляції населення. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 3(89). С. 66–70. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2019-3\(89\)-66-70](https://doi.org/10.26642/ema-2019-3(89)-66-70)
19. Хоружий М. Є., Гбур З. В. Соціальний захист державного службовця. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13-14. С. 103–109. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/13-14_2021/18.pdf.
20. Черниш А. Р. Форми та заходи соціального забезпечення молоді. *Право і суспільство*. 2022. № 4. С. 244–251.
21. Шум Ю.М. Особливості соціального захисту молоді в Україні. *Актуальні питання публічного та приватного права в контексті системних реформ* : матеріали наук.-практ. конф. (14-15 травня 2021 р.). Херсон : Видавництво «Молодий вчений», 2021. С. 55–61.
22. Яковлева Г. О. Роль та місце права соціального забезпечення в системі права України. *Юридичний бюлетень*. 2018. Вип. 7. Ч. 1. URL : http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2018/7_2018/part_1/41.pdf.

Нормативні документи

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про соціальні послуги : закон України від 17. січ. 2019 р. № 2671-VIII. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 23 верес. 1999 р. № 1105-XIV (в ред. Закону від 28 груд. 2014 р. № 77-VIII, нова редакція Закону з 1.01.2023 р.). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.
4. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : закон України від 9 лип. 2003 р. № 1058-IV. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.
5. Про пенсійне забезпечення : закон України від 05 лист. 1991 р. № 1788-XII. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>.
6. Про організацію надання соціальних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 01 черв. 2020 р. № 587. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF#Text>.
7. Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 03 берез. 2020 р. № 185. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2020-%D0%BF#Text>.
8. Про затвердження Порядку установлення диференційованої плати за надання соціальних послуг : постанова Кабінету Міністрів України від 01 черв. 2020 р. № 429. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/429-2020-%D0%BF#Text>.
9. Деякі питання надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення : постанова Кабінету Міністрів України від 01 черв. 2020 р. № 450. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2020-%D0%BF#Text>.
10. Про затвердження Класифікатора соціальних послуг : наказ Міністерства соціальної політики України від 23 черв. 2020 р. № 429. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-20#n8>.
11. Про затвердження Типового договору про надання соціальних послуг : наказ Міністерства соціальної політики України від 23 груд. 2020 р. № 847. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-21#Text>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua/>.
2. Президент України. URL: <https://www.president.gov.ua/ru>.
3. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
4. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>.
5. Пенсійний фонд України. URL: www.pfu.gov.ua.
6. Національна соціальна сервісна служба України (Нацсоцслужба). URL: <https://nssu.gov.ua/>.
7. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю. URL: <https://www.ispf.gov.ua/>.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Організаційно-правові засади соціального забезпечення в Україні»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої-професійної програми «Соціальна та молодіжна робота» спеціальності
231 «Соціальна робота»
галузі знань 23 «Соціальна робота»

Розробник:
Шумляєва Ірина Дамирівна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19